

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ 9ης ΙΟΥΝΙΟΥ 1982 ¹

**Έπιτροπή τών Εύρωπαϊκών Κοινοτήτων
κατά Μεγάλου Δουκάτου τού Λουξεμβούργου**

«Παράβαση κράτους — Ίσότης άμειβής»

Υπόθεση 58/81

Περίληψη

Κράτη μέλη — Υποχρεώσεις — Έκτέλεση τών οδηγιών — Παράβαση — Δικαιολογία — Δέν έπιτρέπεται

(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 169)

Ένα Κράτος μέλος δέν δύναται νά έπικαλεσθεί διατάξεις, τήν άκολουθουμένη πρακτική ή καταστάσεις τής έσωτερικής ένόμου τάξεώς του, για νά δικαιολογήσει τήν μή τήρηση τών ύποχρεώσεων πού άπορρέουν άπό τίς κοινοτικές οδηγίες.

Στήν υπόθεση 58/81,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, έκπροσωπουμένη άπό τόν νομικό της σύμβουλο, Jean Amroux, μέ άντίκλητο στό Λουξεμβούργο τόν Oreste Montalto, μέλος τής νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg, Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΑΤΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, έκπροσωπουμένου άπό τόν Pierre Neyens, διευθυντή τού γραφείου τού Υπουργού Δημοσίας Διοικήσεως, έπικουρούμενο άπό τόν Paul Béghin, δικηγόρο Λουξεμβούργου,

καθ' ού,

πού έχει ώς άντικείμενο νά άναγνωρισθεί ότι τό Μέγα Δουκάτο τού Λουξεμβούργου, μή θεσπίζοντας έντός τής προθεσμίας πού προβλέπει τό άρθρο 8, παρά-

1 — Γλώσσα διαδικασίας: ή γαλλική.

γραφος 1, της οδηγίας 75/117/ΕΟΚ, της 10ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών που αφορούν την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των αμοιβών μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών, τα αναγκαία μέτρα προς κατάργηση των διακρίσεων ως προς τους όρους χορηγήσεως του επιδόματος αρχηγού οικογενείας στους δημοσίους υπαλλήλους, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει εκ της συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, G. Bosco, A. Touffait και O. Due, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, T. Koopmans, U. Everling, A. Χλωρό και F. Grévisse, δικαστές,

γενικός εισαγγελεύς: P. VerLoren van Themaat
γραμματεύς: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, ή εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και οί ισχυρισμοί και τά επιχειρήματα των διαδίκων έχουν συνοπτικώς ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Τό άρθρο 119 της συνθήκης όρίζει: «Κάθε Κράτος μέλος εξασφαλίζει κατά την διάρκεια του πρώτου σταδίου και διατηρεί έν συνέχεια την εφαρμογή της αρχής της

ισότητας των αμοιβών για όμοια εργασία μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών». Ός «άμοιβή» νοούνται, κατά τό άρθρο 119, δεύτερο εδάφιο, οί συνήθεις βασικοί ή ελάχιστοι μισθοί, ή αποδοχές, και όλα τά άλλα όφέλη που προέρχονται άμεσα ή έμμεσα, σε χρήματα ή σε είδος, από τόν εργοδότη στον εργαζόμενο, λόγω της σχέσεως εργασίας.

Κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας των αμοιβών, τό Συμβούλιο, στηριζόμενο στο άρθρο 100 της συνθήκης, έθέσπισε την οδηγία 75/117/ΕΟΚ, της 10ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθε-

σιών των Κρατών μελών (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 42). Η έν λόγω οδηγία έκοινοποιήθη στα Κράτη μέλη, προς τα όποια άπηυθύνετο, στις 12 Φεβρουαρίου 1975. Κατά τό άρθρο 3 τής οδηγίας «τά Κράτη μέλη καταργούν τίς διακρίσεις μεταξύ των άνδρων και γυναικών πού άπορρέουν από τίς νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις και είναι αντίθετες στην άρχή τής ισότητας των άμοιδών».

Κατά τό άρθρο 4 τής οδηγίας «τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τά άναγκαία μέτρα ώστε οι διατάξεις πού περιλαμβάνονται σε συλλογικές συμβάσεις, μισθολογία ή συμφωνίες περί μισθών, ή σε άτομικές συμβάσεις εργασίας, και πού είναι αντίθετες στην άρχή τής ισότητας των άμοιδών, να είναι άκυρες, να δύνανται να κηρυχθούν άκυρες ή να δύνανται να τροποποιηθούν».

Τό άρθρο 8 τής οδηγίας επέβαλε στα Κράτη μέλη τήν ύποχρέωση να θέσουν σε ισχύ τίς άπαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς αυτήν έντός προθεσμίας ενός έτους από τής κοινοποιήσεως τής και να ενημερώσουν άμέσως περί αυτού τήν Έπιτροπή.

Στό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου τό έπίδομα άρχηγού οικογενείας χορηγείται στους δημοσίους υπαλλήλους κατ' έφαρμογή του νόμου περί του μισθολογικού καθεστώτος των δημοσίων υπαλλήλων, τής 22ας Ιουνίου 1963 (Mémorial A, 1963, σ. 563). Όπως έτροποποιήθη τό άρθρο 9 του νόμου έχει ως έξης:

«1. Ό έχων τήν ιδιότητα του άρχηγού οικογενείας υπάλληλος δικαιούται έπίδοματος άρχηγού οικογενείας.

2. Θεωρείται ως άρχηγός οικογενείας

α) ό έγγαμος υπάλληλος άρρενος φύλου καθώς και ή έγγαμος υπάλληλος θήλεος φύλου, ό σύζυγος τής όποίας προσβάλλεται από άναπηρία ή σοβαρή ασθένεια πού τον

καδιστά άνίκανο να συνεισφέρει στα οικογενειακά δάρη ή έχει εισόδημα κατώτερο του ελαχίστου κοινωνικού μισθού,

β) ό χήρος υπάλληλος του ενός ή του άλλου φύλου,

γ) ό εύρισκόμενος σε διάσταση ή διαζευγμένος υπάλληλος του ενός ή του άλλου φύλου,

δ) ό άγαμος υπάλληλος του ενός ή του άλλου φύλου

— άν έχει ή είχε πλείονα συντηρούμενα τέκνα ...

— άν φέρει τά δάρη άρχηγού οικογενείας έναντι συγγενούς έξ αίματος ή έξ άγχιστείας ...

3. Τό έπίδομα άρχηγού οικογενείας ίσοται με τό 6 % του βασικού μισθού του υπαλλήλου χωρίς να δύνανται να είναι κατώτερο από 18 μονάδες του δείκτου προσαρμογής ούτε άνώτερο από 22.»

Οί μόνιμοι και οι επί συμβάσει δημοτικοί υπάλληλοι συγκαταλέγονται επίσης δυνάμει των διατάξεων του νόμου τής 28ης Ιουλίου 1954, σύμφωνα με τίς όποιες οι δημοτικοί υπάλληλοι λαμβάνουν τά ίδια έπίδοματα άρχηγού οικογενείας, τέκνων, καθώς και τά πάσης φύσεως έπίδοματα των υπαλλήλων του Δημοσίου.

Η Έπιτροπή άνέφερε παρόμοιες διατάξεις στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, όπως επί παραδείγματι των υπαλλήλων άσφαλιστικών εταιριών και των τραπεζικών. Οι κανονισμοί του Μεγάλου Δουκάτου άναγνώριζαν ότι οι συλλογικές αυτές συμβάσεις έχουν ισχύ νόμου.

Η Έπιτροπή, θεωρώντας ότι τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου παρέθη τίς ύποχρεώσεις πού υπέχει εκ του άρθρου 119 τής συνθήκης και εκ τής οδηγίας 75/117/ΕΟΚ,

έκίνησε κατά αυτού την προβλεπόμενη από το άρθρο 169 της συνθήκης διαδικασία. Σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία, η Έπιτροπή, με επιστολή της 3ης Απριλίου 1979, παρέσχε στην κυβέρνηση του Λουξεμβούργου την δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί της παραβάσεως για την όποια τό επέκρινε εντός προθεσμίας 60 ημερών από της παραλαβής της επιστολής. Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου διεδίδασε τις παρατηρήσεις της προς την Έπιτροπή με επιστολή της 6ης Ιουνίου 1979. Έγνωστοποιεί την κατάρτιση σχεδίου νόμου περί τροποποιήσεως του νόμου περί του μισθολογικού καθεστώτος των δημοσίων υπαλλήλων, της 22ας Ιουνίου 1963. Η κυβέρνηση έγνωστοποίησε και στις ενδιαφερόμενες παραγωγικές τάξεις ότι έφεξης θά ήρνεϊτο να αναγνωρίσει ότι έχουν γενική έφαρμογή οι συλλογικές συμβάσεις που διετήρουν τις εισάγουσες δυσμενή διάκριση προϋποθέσεις χορηγήσεως επιδομάτων οικογενείας και στέγης. Οι σχετικές συνομιλίες συνεχίζοντο.

Διαπιστώνοντας ότι, παρ' όλη την εξέλιξη που έσημειώθη στον τομέα των συλλογικών συμβάσεων, ή αναγγελθείσα νομοθετική μεταρρύθμιση σχετικά με τους όρους χορηγήσεως στους δημοσίους υπαλλήλους του επιδόματος άρχηγου οικογενείας δέν είχε τεθεί σέ ισχύ, ή Έπιτροπή διετύπωσε στις 8 Μαΐου 1980 αίτιολογημένη γνώμη δυνάμει του άρθρου 169, παράγραφος 1, της συνθήκης. Η έν λόγω αίτιολογημένη γνώμη έκοινοποιήθη στό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου με επιστολή της 19ης Μαΐου 1980. Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου άπήντησε με επιστολή της 13ης Σεπτεμβρίου 1980, αναφέροντας την πρόοδο των έργασιών επί του νομοσχεδίου. Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου έγνωστοποίησε έπίσης στην Έπιτροπή ότι οι ενδιαφερόμενες παραγωγικές τάξεις ανέλαδαν έπίσημως την δέσμευση να άπαλείψουν την ανωτέρω δυσμενή διάκριση κατά την προσεχή ανανέωση των συμβάσεων αυτών που προεβλέπετο ότι θά ίσχυαν από 1ης Ιανουαρίου 1981.

Η παρούσα προσφυγή της 12ης Μαρτίου περιήλθε στην γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Μαρτίου.

Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικά.

Κατόπιν έκθέσεως του εισηγητού δικαστού και μετ' άκρόαση του γενικού εισαγγελέως, τό Δικαστήριο άπεφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή άποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η Έπιτροπή ζητεί από τό Δικαστήριο:

- να αναγνωρίσει ότι τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μή θεσιζοντας έντός της προθεσμίας που προβλέπει τό άρθρο 8, παράγραφος 1, της όδηγίας 75/117/ΕΟΚ, της 10ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών που άφορουν την έφαρμογή της άρχης της ισότητας των άμοιδών μεταξύ έργαζομένων άνδρων και γυναικών, τά άναγκαία μέτρα προς κατάργηση των δυσμενών διακρίσεων ως προς τους όρους χορηγήσεως επιδόματος άρχηγου οικογενείας στους δημοσίους υπαλλήλους, παρέβη τις ύποχρέώσεις που ύπέχει δυνάμει του άρθρου 119 της συνθήκης ΕΟΚ και των διατάξεων της ως άνω όδηγίας,
- να καταδικάσει τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου στά δικαστικά έξοδα.

Τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου δέν διετύπωσε ρητώς αιτήματα.

III — Ίσχυρισμοί και έπιχειρήματα των διαδίκων

Στήν προσφυγή της ή Έπιτροπή ύποστηρίζει ότι οι διατάξεις του άρθρου 119

της συνθήκης ΕΟΚ και της οδηγίας 75/117/ΕΟΚ εφαρμόζονται και ως προς τους δρους χορηγήσεως επιδόματος άρχηγου οικογενείας, όπως προβλέπουν οι επίδικες εθνικές διατάξεις για τους εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα. Η δυνατότης εφαρμογής του άρθρου 119 και της προαναφερθείσης οδηγίας επί των ενδιαφερομένων προσώπων δέν δύναται να άμφισθητηθεί, επειδή τά πρόσωπα αυτά άνήκουν στον δημόσιο τομέα. Δέν χωρεί άμφισθητότητα ότι τό επίδομα άρχηγου οικογενείας, όπως προβλέπεται από τό άρθρο 9 του νόμου της 22ας 'Ιουνίου 1963, ικανοποιεί όλες τίς προϋποθέσεις για να έκληφθει ως άμοιδή κατά την έννοια του άρθρου 119. Πράγματι, πρόκειται για όφελος πού παρέχεται άμεσα σε χρέμα από τόν έργοδότη στον εργαζόμενο, λόγω της σχέσεως εργασίας.

Οι όροι χορηγήσεως του επιδόματος άρχηγου οικογενείας συνιστούν, έτσι όπως προβλέπονται, δυσμενή διάκριση λόγω φύλου, εις βάρος των εγγάμων γυναικών.

Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* πληροφορεί τό Δικαστήριο ότι προτίθεται να συμμορφωθεί άυστηρώς προς τό άρθρο 119 της συνθήκης ΕΟΚ, καθώς και προς την οδηγία 75/117/ΕΟΚ.

Η κυβέρνηση έπεσήμανε ότι οι συλλογικές συμβάσεις πού συνήφθησαν προσφάτως και άφορούν τόν ιδιωτικό τομέα έλαβαν ύπ' όψη την οδηγία. Οι συλλογικές συμβάσεις των τραπεζικών και των ύπαλλήλων των ασφαλιστικών εταιριών, πού έτέθησαν σε ίσχύ από 1ης 'Ιανουαρίου 1981, προβλέπουν ότι τό επίδομα άρχηγου οικογενείας παρέχεται άδιακρίτως στους ύπαλλήλους τόνον άρρενος όσον και θήλεος φύλου.

Η ίδια πρόθεση να διασφαλισθεί ή άρχή της εφαρμογής ίσης άμοιδής μεταξύ των άρρένων και θηλέων εργαζόμενων διακατέχει την κυβέρνηση του Λουξεμβούργου και ως προς τους εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα. Οι άποδοχές των δημοσίων

ύπαλλήλων καθωρίσθησαν νομοθετικώς. Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου περιγράφει λεπτομερώς τά στάδια από τά όποια διήλθε τό νομοσχέδιο μέχρις ότου διεγράφη, στις 4 'Ιουλίου 1980, από την ήμερησία διάταξη της Βουλής, λόγω δυσχερειών νομοθετικής φύσεως πού άφορούν τόν καθορισμό της άποζημιώσεως άρχηγου οικογενείας σε περίπτωση ήμιαπασχολήσεως. Προς τό παρόν έχουν έπιλεγεί διάφορες διατυπώσεις ικανές να ρυθμίσουν όριστικώς τό ζήτημα του οικογενειακού επιδόματος σε περίπτωση ήμιαπασχολήσεως. Η κυβέρνηση έξετάζει περαιτέρω τίς πιθανότητες μειώσεως του κόστους πού συνεπάγεται τό μελετώμενο μέτρο και πού επιφέρει δαπάνη, την όποία ή ύπηρεσία έπιθεωρήσεως οικονομικών έξετιμησε σε 64 εκατομμύρια φράγκα Λουξεμβούργου, σημαντική και σοβαρή δαπάνη άν ληφθεί ύπ' όψη ή παρούσα κατάσταση του προϋπολογισμού. Κατά την συνεδρίαση της 29ης Μαΐου 1981 τό 'Υπουργικό Συμβούλιο άπεφάσισε να άναθέσει σε ομάδα εργασίας την έξεύρεση λύσεως.

Η *Έπιτροπή* άπαντά ότι τέτοιοι λόγοι δέν δύναται να δικαιολογήσουν την διατήρηση σε ίσχύ διατάξεων πού αντίκεινται προς την άρχή της ισότητος των άμοιδών. Όπως τό Δικαστήριο είχε έπανειλημμένως την ευκαιρία να κάνει δεκτό με την νομολογία του, τά Κράτη μέλη δέν δύναται να δικαιολογήσουν την μή τήρηση των ύποχρεώσεων και προθεσμιών πού άπορρέουν από κοινοτικές διατάξεις, επικαλούμενα έσωτερικές δυσχερείες ή διατάξεις της εθνικής έννόμου τάξεώς τους, έστω και συνταγματικής φύσεως.

Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* άπήντησε ότι τό υπό έπεξεργασία σχέδιο νόμου είχε εύρει συμφώνους τους εκπροσώπους των ύπαλλήλων της δημοσίας διοικήσεως και ότι προεβλέπετο να συζητηθεί από τό 'Υπουργικό Συμβούλιο σε μία από τίς συνεδριάσεις του του μηνός Σεπτεμβρίου, εν πάση δέ περιπτώσει ή νομοθετική διαδικασία θά ήταν δυνατό να κινηθεί έντός του 1981.

IV — Προφορική διαδικασία

κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο P. Béghin.

Κατά την συνεδρίαση της 23ης Μαρτίου 1982, ήγόρευσαν η Έπιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Jean Amroux, και η

Ό γενικός εισαγγελεύς ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά την συνεδρίαση της 18ης Μαΐου 1982.

Σκεπτικό

- 1 Μέ δικόγραφο πού κατετέθη στην γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Μαρτίου 1981, η Έπιτροπή των Εύρωπαϊκών Κοινοτήτων ήσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την όποια ζητεί νά αναγνωρισθεί ότι τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μή θεσπίζοντας έντός της προθεσμίας του άρθρου 8, παράγραφος 1, της όδηγίας 75/117/ΕΟΚ, της 10ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών πού άφορούν την εφαρμογή της άρχης της ισότητας των άμοιβών μεταξύ εργαζομένων άνδρών και γυναικών, (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 42) τά αναγκαία μέτρα πρός κατάργηση των διακρίσεων ως πρός τούς όρους χορηγήσεως του έπιδόματος άρχηγού οικογενείας στους δημοσίους υπαλλήλους, παρέδη τίς ύποχρεώσεις πού υπέχει έκ της συνθήκης ΕΟΚ.
- 2 Δυνάμει του άρθρου 8 της όδηγίας, τά Κράτη μέλη ώφειλαν νά θέσουν σέ ισχύ τά αναγκαία μέτρα για την συμμόρφωσή τους πρός αυτήν έντός προθεσμίας ενός έτους από της κοινοποιήσεώς της, ή προθεσμία αυτή έληξε στις 12 Φεβρουαρίου 1976.
- 3 Τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου δέν άμφισβήτησε την προβαλλομένη παράβαση, αλλά περιωρίσθη νά έκθέσει ότι ή καθυστέρηση πού έσημειώθη σχετικά με την λήψη των αναγκαίων μέτρων συμμορφώσεως πρός την έν λόγω όδηγία άπέρρεε, άφ' ενός μέν, από την ανάγκη θεσπίσεως νομοθετικής πράξεως, άφ' έτέρου δέ, από τό ότι ή εφαρμογή της όδηγίας προϋπέθετε μελέτη των συνεπειών της έξ έπόψεως προϋπολογισμού. Έπί πλέον, άπαιτούσε τροποποίηση των διατάξεων περί μερικής άπασχολήσεως, γεγονός πού συνεπάγεται διαπραγματεύσεις με τούς εκπροσώπους των δημοσίων υπαλλήλων.

- 4 Κατά παγία νομολογία του Δικαστηρίου, ένα Κράτος μέλος δεν δύναται να επικαλεσθεί διατάξεις, τήν ακολουθουμένη πρακτική ή καταστάσεις της έσωτερικής έννομου τάξεως του για να δικαιολογήσει τήν μή τήρηση των υποχρεώσεων που άπορρέουν από τις κοινοτικές οδηγίες.
- 5 Πρέπει λοιπόν να αναγνωρισθεί ότι τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μή θεσπίζοντας έντός της προθεσμίας που προβλέπει τό άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 75/117, της 10ης Φεβρουαρίου 1975, τά αναγκαία μέτρα για τήν κατάργηση των διακρίσεων ως προς τούς όρους χορηγήσεως του επιδόματος άρχηγού οικογενείας στους δημοσίους υπαλλήλους, παρέδω τις υποχρεώσεις που υπέχει εκ της συνθήκης ΕΟΚ.

Έπί των δικαστικών έξόδων

- 6 Κατά τό άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανόνισμου διαδικασίας, ό ήττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, έφ' όσον υπήρχε σχετικό αίτημα.
- 7 Έπειδή τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου ήττήθη, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

Διά ταυτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει και άποφασίζει:

- 1) Παραλείποντας να λάβει, έντός της προθεσμίας του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 75/117, της 10ης Φεβρουαρίου 1975, τά αναγκαία μέτρα για τήν κατάργηση των διακρίσεων, ως προς τούς όρους χορηγήσεως του επιδόματος άρχηγού οικογενείας στους δημοσίους υπαλλήλους, τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου παρέδω τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της συνθήκης ΕΟΚ.

2) Καταδικάζει τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου στά δικαστικά έξοδα.

Mertens de Wilmars	Bosco	Touffait	
Due	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keeffe
Koormans	Everling	Χλωρός	Grévisse

Έδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβούργο στίς 9 'Ιουνίου 1982.

Ό γραμματεύς
κ.ά.α.

J. A. Pompe
Βοηθός γραμματεύς

Ό πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ
ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 18 ΜΑΪΟΥ 1982¹**

*Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,*

1. Άντικείμενο τής προσφυγής

Ή Έπιτροπή ζητεί από τό Δικαστήριο νά αναγνωρίσει ότι τό Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μή θεσπίζοντας έντός τής προθεσμίας πού τάσσει τό άρθρο 8, παράγραφος 1, τής οδηγίας 75/117/ΕΟΚ, τής 10ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών πού άφορούν τήν εφαρμογή τής άρχής τής ισότητας των άμοιβών μεταξύ εργαζομένων άνδρων και γυναικών, τά άναγκαία μέτρα για τήν κατάργηση των δυσμενών διακρι-

σεων ώς πός τους όρους χορηγήσεως του επιδόματος άρχηγού οίκογενείας στους δημοσίους υπαλλήλους, παρέδθη τίς υποχρεώσεις πού υπέχει δυνάμει του άρθρου 119 τής συνθήκης ΕΟΚ και τής άνωτέρω οδηγίας.

2. Σχέση πός άλλες προσφυγές

Ή παρούσα είναι ή πρώτη από μία σειρά προσφυγών πού άφορούν τήν άρχή τής ισότητας των άμοιβών, τίς όποιες ήσκησε ή Έπιτροπή ένώπιον του Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 169 τής συνθήκης ΕΟΚ. Ή Έπιτροπή ήσκησε επίσης προ-

1 — Μετάφραση από τά όλλανδικά.